

În aceeași idee, de tratare monografică a monumentului, I. Godea se ocupă și de inventarul de cult, care, cu toată raritatea pieselor păstrate oferă un material interesant de studiu și uneori chiar indicații de seamă pentru datarea construcției.

Astfel, cercetînd cele trei icoane de iconostas de la biserica din Chieșd, din care două datează de la sfîrșitul secolului XVIII, a descoperit, pe cea de-a treia, din 1807, numele unui nou zugrav de icoane ardelean, necunoscut pînă acum: Zacharias A—in o(t) Nadas (localitate eventual de identificat cu com. Nadăș — jud. Sălaj n.n.). Biserica din Vișoara posedă cîteva tipărituri românești din sec. XVIII și începutul sec. XIX, una adevărînd printr-o însemnare manuscrisă existența lăcașului de cult în 1777.

Remarcabil realizat sculptural la cîteva biserici (Zalnoc, Ceheiu, Margine) este piciorul altarului, piesă masivă cioplită din lemn de gorun, „adevărata piesă de sculptură pînă la astăzi cîștite în expozițiile de artă modernă”.

Socotim că din punct de vedere al organizării lucrării era necesar un capitol introductiv amplu, în care să fie precizate caracterile generale ale zonei alese, încadrarea sa într-o unitate geografică mai mare etc. Împărțirea în mici zone este destul de arbitrară în general (ca în cazul de față: 8 obiective în județul Sălaj și doar 4 în județul Bihor); ea ar trebui depășită prin realizarea unor monografii regionale cu capitole și subcapitole.

Chiar și din această micromonografie, zona Barcău-Crasna, autorul a omis includerea unei biserici, cea din satul Camăr, pe motivul — neîntemeiat — că a fost prezentată separat, în alt studiu al său.

Mediul geografic, lipsa de piatră, lemn, — în urma defrișării intense din secolul trecut în această zonă, — a impus răspîndirea și folosirea unui tip de locuință din pămînt băut sau chirpici, cu acoperiș de paie sau stuf, construcții perisabile, fără elemente artistice deosebite, astfel că foarte puține exemplare vechi și valoroase s-au mai păstrat. Credem că era necesar, dat fiind titlul mai larg al lucrării,

de a se prezenta la început și trăsăturile definițiilor ale arhitecturii populare laice, vag amintite la descrierea fiecărei biserici, cu exemplificarea necesară — locuințe, șuri și alte anexe, sfîntini, porți — care ar merita să fie conservate în situ sau într-un viitor muzeu în aer liber.

Analogiile cu celelalte zone ale României sînt judicios analizate, așa cum am mai amintit. Totuși, deși se poate vorbi de legături strînse istorice, tehnice, de viață spirituală cu Maramureșul, (unde într-adevăr bisericile de lemn au atins o culme a desăvîrșirii artistice) nu se poate afirma (p. 10) că „împrumuturile preluate de la aceste biserici au urmat calea nord-sud, au cuprins zona Crasna-Barcău, Bihorul și Zarandul”, deoarece în cadrul trăsăturilor general comune, fiecare zonă și-a realizat propriile sale creații, caracteristice, evident cu unele interferențe, influențe etc.

Deși se menționează ca necesar în introducere, în cuprins nu se fac referiri și la regiuni străine, cu monumente de cult din lemn. Nord-vestul României, prin însăși poziția sa și prin urecutul istoric, a avut legături și cu zonele învecinate, cu Slovacia, de pildă — pendularea păstorilor români, sate de slovaci în Bihor etc., încît considerăm că un studiu al bisericilor slovace ortodoxe de lemn ar fi foarte util pentru cercetătorii noștri, contribuind la elucidarea unor probleme ca originea autohtonă a unor motive sau vehicularea lor, proveniența unor meșteri, aria lor de formare și de lucru etc.

În general, în studierea arhitecturii populare, mare importanță prezintă domeniul ilustrației — foto și grafice.

Pentru susținerea afirmațiilor autorului, pentru documentare serioasă este nevoie de fotografii clare, precise, de ansamblu și de detaliu.

Din punct de vedere grafic, planurile, rezevele, detaliile trebuie să fie științifice întocmite, la scară — menționată în mod categoric, ca și dimensiunile. Din păcate, ambele categorii sînt foarte slab realizate în acest volum, pentru fotografii intervenind și calitatea defec-

tuosă a tiparului — deficiență întîlnită nu numai la publicațiile din provincie, ci constituind o racilă aproape a întregii literaturi de specialitate.

Pe lângă bibliografia utilizată și menționată în note la capitolele respective, volumul posedă și un indice de nume proprii, — autori, localități etc. Chiar dacă nu sînt toți pomeniți în text, credem că ar fi fost util un indice de termeni populari folosiți în zonă la aceste construcții. Pe de altă parte, o atenție mult mai mare trebuia acordată corecturii, greselile de tipar depășind cu mult limita — oarecum — admisă.

Credem că, în stadiul de față al cercetării arhitecturii populare, monografiile zonale trebuie considerate ca o primă etapă doar — intervenind și imposibilitatea delimitării geografice riguroase, menționată mai sus — în curs de definitivare, scopul final fiind acela al lucrărilor mari de sinteză, pe provincii istorice și pe plan național. În felul acesta vom avea tabloul exact al evoluției istorice, artistice etc. a acestui vast fenomen — arhitectura populară — temeinic studiată, și încadrată de asemenea în contextul european.

Paralele înșă, sau chiar inițial se cere cu maximă urgență:

a) inventarierea tuturor monumentelor de arhitectură populară;

b) luarea măsurilor de restaurare și conservare necesare și efectuarea lor în mod științific (în nici un caz frecarea hîrnelor cu peria pentru îndepărtarea chiar și a slabelor urme de pictură, ca la biserica din Tusa, p. 53).

Atîta timp cît mai sîntem încă una dintre puținele țări europene posedînd o asemenea comoară, avem datoria iminentă a salvării sale, depășind stadiul dezbaterii și căilor de ales — „în situ” sau în muzee în aer liber (oricum, nu ca transferul, nefericit gîndit, al bisericii din Brusturi și amplasarea sa lângă Palatul baroc din Oradea).

Este de altfel și strigătul de alarmă pe care-l lansează în cîteva rînduri autorul volumului recenzat.

VALENTINA BUȘILĂ

„MONUMENTET“, Tirana, nr. 1, 2, 1971

Înființat în 1965, Institutul Monumentelor de Cultură din Albania editează o revistă în care sînt prezentate probleme ridicate de cercetarea, protejarea și restaurarea monumentelor istorice. Revista poartă titlul „Monumentet”, primele două numere apărînd în 1971. Publicația apare în condiții grafice deosebite, cu ample rezumate în limba franceză pentru fiecare articol, fapt ce îngăduie celor interesați să se informeze asupra tuturor aspectelor relevante în paginile sale.

În articolul cu care începe primul volum, purtînd titlul *Rezultatele și perspectivele muncii de cercetare și restaurare* (vol. I, 1971, p. 11—22), Gani Strazimiri, directorul Institutului, face bilanțul activității de cercetare și restaurare a monumentelor, desfășurată în ultimii 25 de ani, activitate de-a lungul căreia distinge două perioade. Între 1948 și 1965 au existat sectoare de muncă și ateliere dotate cu personal de specialitate restrîns ca număr și neexperimentat, care lucrau la început în cadrul Institutului de științe și apoi la Universitatea din Tirana, timp în care s-au realizat următoarele: a) punerea sub protecția legii a monumentelor de cultură — prin importante acte administrative; b) studiul și inventarul monumentelor de cultură, printr-o intensă activitate pe teren, avînd ca rezultat întocmirea primei liste a monumentelor puse sub protecția statului și crearea bazei unui sector de documentare; c) intervenții urgente pentru salvarea monumentelor de la degradare, în funcție de situația în care se aflau; d) unele lucrări de restaurare — limitate ca număr datorită lipsei de specialiști.

Crearea în 1965 a Institutului Monumentelor de Cultură marchează începutul unei noi etape în care activitatea în acest domeniu a căpătat o dezvoltare superioară. În acest sens, s-a vădit necesitatea studierii aprofundate a întregului patrimoniu cultural, cercetarea elaborînd bazele teoretice ale activității de conservare și restaurare, ce asigură realizarea sarcinilor de punere în valoare a tuturor monu-

mentelor. Prin datele însumate a fost posibilă luarea sub protecția Institutului a încă 250 de obiective importante. Activitatea de restaurare a Institutului Monumentelor de Cultură s-a intensificat, cuprinzînd o varietate de monumente: zidurile de incintă de la Zgërdhesh și Lis, Nimphaeum-ul din Apollonia, mormîntul lui Skanderbeg, biserica din Marmiro, casa Zeka din Gjirokastër, mai multe ansambluri arhitecturale — cartierul Kala din orașul-muzeu Berat, piața din Kruje sau piața și cetatea de la Gjirokastër — ca și unele clădiri legate de lupta de eliberare națională condusă de partidul comunist. În ultimul an a crescut numărul de specialiști, calitatea lucrărilor ca și volumul acestora, care numai în 1968 întrecea de patru ori volumul întregului deceniu VI.

În încheierea articolului sînt precizate sarcinile de viitor în domeniul activității Institutului, subliniîndu-se necesitatea intensificării apariției publicațiilor de specialitate și de popularizare, care să contribuie la educația patriotică, revoluționară și estetică a poporului. Pe această direcție se înscriu și articolele din cele două volume ale revistei „Monumentet”, care conțin rezultatele activității științifice din ultimii ani, publicate de specialiștii albanezi.

Numererele pe care le prezentăm ilustrează varietatea preocupărilor cercetătorilor de la Institutul Monumentelor de Cultură din Albania, preocupări ce acoperă o lungă perioadă de timp, începînd cu vremuri străvechi — cultura ilirilor — și sfîrșind cu epoca contemporană. Diversitatea subiectelor este evidentă, nu numai din punct de vedere a epocilor cuprinse, ci și a subiectelor propuse spre studiu. Sumarul celor două numere cuprinde articole, note și comunicări dedicate fie vestigiilor antichității, fie monumentelor medievale, oprindu-se asupra fortificațiilor sau ansamblurilor urbane și a tipurilor de locuință, dar prezentînd și monumente de cult alături de două dintre personalitățile picturii medievale religioase, și încheindu-se cu probleme de restau-

rare și cu cîte o cronică, în fiecare număr, care relevă activitatea de conservare, restaurare și cercetare a Institutului în 1969 (nr. 1, 1971, p. 199—201) și respectiv 1970 (nr. 2, 1971, p. 171—173).

Cercetările asupra vestigiilor antichității se îndreaptă cu precădere spre cultura ilirică, dar și spre epoca romană. Selim Islami, în *Cetatea ilirică de la Zgërdhesh* (nr. 1, 1971, p. 23—41) face cunoscute rezultatele cercetărilor unei așezări fortificate ilire, precizînd perioadele de construcție și de dezvoltare. Aici, în jurul unei mici fortificații din secolele VI—V î.e.n., s-a dezvoltat, spre sfîrșitul secolului IV î.e.n., un puternic centru urban, cu ziduri din blocuri de piatră făcînd, centru care în secolele III—II î.e.n. a cunoscut o maximă dezvoltare, pentru ca să decadă după cucerirea romană.

Articolul lui Shpëtim Haxhilyseni este dedicat *Așezării fortificate ilirice din Tervol* (nr. 2/1971, p. 139—145), ale cărei ziduri sînt produsul mai multor etape de construcție. Asupra epocii ilirice se îndreaptă și cercetările lui Frano Prendi și Koço Zheku, în materialul *Lissus în lumina datelor arheologice recente* (nr. 2/1971, p. 7—23), în care se afirmă că aici se afla o puternică cetate ilirică, devenită centru urban la sfîrșitul secolului IV î.e.n., apoi avariata grav în timpul ocupației romane.

Studierea traseului unei străvechi căi de comunicație, cu ajutorul vestigiilor găsite de-a lungul ei — calea naturală de pe valea rîului Shkumbin, ce lega mai multe orașe ilirice, iar mai tîrziu a fost folosită și de romani, fiind cunoscută în secolul I î.e.n. sub numele de Via Egnatia — constituie obiectul articolului lui Neritan Ceka și Iazër Papajani, *Calea antică de-a lungul rîului Shkumbin* (nr. 1, 1971, p. 43—59). I.a o altă ramură a Căii Egnatia se referă materialul prezentat de Hasan Ceka, *Ramura sudică a căii Egnatia* (nr. 2, 1971, p. 25—36).

Recent descoperit (în primăvara anului 1966) amfiteatrul roman din orașul Durrës, datînd de la începutul secolului II e.n., constituie subiectul articolului semnat de Vangjel Toçi, *Amfiteatrul din Durrës* (nr. 2, 1971, p. 33—42).

Elementele de cultură materială descoperite în timpul cercetărilor arheologice efectuate în diferite localități sînt consemnate de către Tanush Frashëri, *Noi descoperiri arheologice pe valea rîului Vjose* (nr. 1, 1971, p. 185—192), Fabian Miraj, *Zidurile antice de la Persqop* (nr. 2, 1971, p. 153—156), Lutfi Derveni, *Săpăturile recente la cetatea de la Margëllic* (nr. 2, 1971, p. 147—151) și de către Dail Halilaj, *Urme antice în regiunea Golloborde* (nr. 2, 1971, p. 165—166).

Cetățile ridicate fie în perioada bizantină, fie în cea a statelor feudale albaneze, folosite și în timpul ocupației otomane, fac obiectul unor interesante descrieri de fortificații și prezentări ale materialelor arheologice, în câteva articole. Astfel, cele semnate de către Gjerark Karaiskaj, *Cetatea Elbasan* (nr. 1/1971, p. 61—77), Apollon Baçe, *Orașul fortificat Berat* (nr. 2, 1971, p. 43—62), studiul lui Stilian Adhami, *Ridicarea cetății Kruje și etapele ei principale de construcție* (nr. 1, 1971, p. 87—101), care analizează cetatea ridicată lângă orașul amintit cu acest nume încă în secolul IX, cetate legată de lupta condusă de eroi naționali albanezi Skanderbeg; în fine articolul lui Skënder Bejko, *Cetatea de la Tepelene* (nr. 2, 1971, p. 103—112), prezintă o fortăreață din secolul XV, construită de turci, alături de o alta mai veche, complet distrusă.

O altă mare problemă care-i preocupă pe cercetătorii monumentelor istorice din Albania este cea legată de ansamblurile urbane și de tipurile de locuințe din orașe. Interesîndu-se de valorile culturale ale orașului Gjirokașter sau de specificul locuinței de aici, Gani Strazimir în *Gjirokașter și valorile sale culturale* (nr. 2, 1971, p. 85—102), Emin Riza în *Tipul de locuință fortificată de la Gjirokașter* (nr. 1, 1971, p. 127—147) și Thanas Kamberi în *Date asupra tehnicii de construcție folosită la tipul de locuință de la Gjirokașter* (nr. 2, 1971, p. 157—163) doresc să prezinte evolu-

ția orașului-muzeu, menționat prima dată în 1336 sub numele de Argyrocastro, dar anterior acestei informații. De-a lungul secolelor, orașul s-a extins în afara zidurilor de incintă, iar astăzi păstrează încă un tip de locuință din secolul XVIII: casele au un etaj — tipul mai vechi, sau două ori trei, deasupra parturii și toate păstrează caracteristici defensive.

Descrierea culorilor — alt tip de locuință din Albania — în studiul lui A. Meksi, *Arhitectura culorilor ca tip de locuință* (nr. 1, 1971, p. 193—198) sau a unor cule specifice unei anumite regiuni, Burhan Strazimir și Tirro Thomo, *Cula în regiunea Mat* (nr. 1, 1971, p. 149—163) prezintă celor interesați particularitățile acestei construcții marcate de un puternic caracter defensiv. Locuința cu unul, două sau trei etaje, fiecare avînd cîte o singură încăpere, comunicînd cu ajutorul mai multor scări interioare, cula se remarcă prin sobrietate și simplitate. Unele asemănări pe care acest tip de locuință le prezintă cu cele de la noi din țară pot spori interesul cercetătorilor noștri față de cele două articole menționate mai sus.

Preocupată de cercetarea caracteristicilor casei din Tirana, Emin Riza și Koço Zheku menționează în studiul *Tipul de casă din Tirana* (nr. 2, 1971, p. 113—127), că locuința avea în prima fază o singură încăpere „camera focului”, situată la parter și lipsită de tavan; ulterior, în timp, construcția s-a dezvoltat pe orizontală și pe verticală, dar „camera focului” și-a păstrat locul central.

Cercetătorul Genc Samimi este interesat de principiile de construcție a tipurilor de locuințe urbane și prezintă concluziile sale în articolul *Indicații asupra procedurilor de construcție a tipului de locuință din Berat* (nr. 1, 1971, p. 173—176).

În paginile celor două reviste sînt abordate și probleme legate de arhitectura unor monumente religioase sau de activitatea unor pictori de biserică din sec. al XVI-lea și al XVIII-lea. Aleksander Meksi prezintă un interesant articol despre *Biserica mănăstirii din Apollonia. Arhitectura și problemele datării sale* (nr. 1, 1971, p. 103—117) monument care ar putea fi datat înainte de 1250, datorită unei

inscripții zgîrțiate pe o piatră și a cărei frescă este contemporană cu exonartexul construit în perioada 1264—1282.

Cîteva date asupra a două personalități reprezentative pentru pictura medievală sînt expuse în articolul lui Dhorka Dhano, *Despre unele opere încă necunoscute ale pictorului albanez din secolul XVI, Nikollë* (nr. 2, 1971, p. 63—72), care aparține tradiției școlii din Berat, nu celei cretano-venețiene ce influențează Peninsula Balcanică în această epocă, sau studiul lui Hasan Nalibani, *Despre opera pictorului David Selenicasi* (nr. 1, 1971, p. 119—126), completat de nota lui Theofan Popa, *H. Nalibani. În legătură cu opera pictorului David Selenicasi* (nr. 2, 1971, p. 167—169) care întregesc imaginea celui mai de seamă pictor albanez al secolului al XVIII-lea.

Activitatea de restaurare a Institutului Monumentelor de Cultură cuprinde lucrări la o mare varietate de obiective: monumente antice, locuințe și fortărețe, biserici. Koço Zheku, în *Restaurarea „Porții Leului” de la Burint* (nr. 1, 1971, p. 79—86), prezintă detaliat operațiunile efectuate la acest monument, la care a fost îmbinată tehnica de lucru antică cu cea modernă.

Biserica din Marmiro, monument din secolul XIII, și problema restaurării sale constituie subiectul articolului lui Aleksander Meksi, *Restaurarea bisericii din Marmiro* (nr. 2, 1971, p. 73—83). O veche locuință din orașul Shkodër — a cărei restaurare a vizat readucerea monumentului la forma inițială prin suprimarea elementelor adăugate tîrziu — constituie obiectul studiului lui Valter Shtylla, *Restaurarea unei locuințe la Shkodër* (nr. 2, 1971, p. 129—137). Deosebit de interesant, articolul lui Vili Kamsi, *Fortăreața de la Shkodër și restaurarea sa* (nr. 1, 1971, p. 165—172) prezintă lucrările de restaurare începute în 1961 și rezultatele cercetărilor întreprinse în cursul restaurării.

Revista „Monumentet” constituie o prezență îmbucurătoare, care oferă specialiștilor date prețioase asupra unei părți a tezaurului de monumente ale Albaniei, expresie a unei culturi de tradiție străveche.

MARIA IRINA CANTACUZINO

SESIUNE OMAGIALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE A DMIA

Direcția monumentelor istorice și de artă a omagiat, în zilele de 23—25 ianuarie 1973, printr-o sesiune științifică împlinirea a 80 de ani de la înființarea Comisiunii Monumentelor Istorice.

La sesiune au asistat membri ai fostei Comisiuni, membri ai Comisiei actuale, cercetători științifici de la institutele Academiei, muzeografi, arheologi, istorici, artiști și arhitecți din cadrul Direcției monumentelor istorice și de artă.

Cele circa 40 de comunicări au abordat o problematică variată, avînd însă ca unică preocupare prezentarea monumentului istoric din cele mai variate unghiuri: istorie, arheologie, din punct de vedere al istoriei arhitecturii și artei, restaurare.

Majoritatea covârșitoare a comunicărilor au marele merit de a pune în circulație rezultatele unor cercetări foarte recente asupra monumentelor prezentate, cercetări ce aduc lumină noi asupra dezvoltării artei feudale din România. (Din nefericire, nici una dintre comunicările axate pe arta antică, anunțate, nu a fost susținută).

În principal, cunoștințele noastre de istoria arhitecturii au fost substanțial îmbunătățite cu ocazia acestei sesiuni. Prin cercetările arheologului Radu Popa se conturează existența unei așezări feudale (sec. XIII), devenită ulterior mănăstire (sec. XIV) pe valea Bistrei, la Voievozi. Arheologii Lia și Adrian Bătrîna își aduc contribuția la cunoașterea atît de lacunară încă a arhitecturii din Țara Românească din secolul al XV-lea, prin comunicarea descoperirii unei ctitorii din vremea lui Vlad Țepeș în incinta mănăstirii Comana, iar Elena Busuoc prezintă o casă de orășean, din lemn și piatră, din prima jumătate a secolului al XV-lea, descoperită la Rîmnicul Vlcea. Confirmarea expresă a existenței unui pridvor la vechea biserică a mănăstirii Stelea (sec. XVI) din Tîrgoviște (comunicare

arheolog G. I. Cantacuzino) aduce un element în plus în conturarea pasionantei probleme a evoluției pridvorului în Țara Românească, iar Panait I. Panait stabilește pe cale arheologică fazele aparținînd secolului XVI din ansamblul palatului voievodal din București. În același context, se înscriu redatările, la începutul secolului XVI, a bisericilor episcopale din Buzău (arh. Cristian Moisescu) și prezentarea pentru prima dată — paradoxal, dată fiind apropierea de București și semnificativ pentru puțina cunoaștere a acestei zone — a ansamblului de la Tunari (casă boierească și biserică) din secolul XVIII (Radu Crețeanu). Pentru Moldova, de o deosebită importanță apare stabilirea — în urma săpăturilor arheologice — a planului bisericii inițiale a mănăstirii Putna (faza 1466—1484), alcătuită din pridvor, pronaos, gropniță, naos și altar (arheolog Nicolae Pușcașu).

Dintre comunicările abordînd aspecte de sinteză ale istoriei arhitecturii, merită a fi menționate în primul rînd comunicarea arheologului Voica Maria Pușcașu, *Constatari relative la bisericile medievale de zid din Țara Românească, rezultate în urma unei prime analize statistice a datelor istorice și caracteristicilor de arhitectură*, excelent instrument de lucru pentru cercetători; cea a arhitectului sîbian Paul Niedermayer, care încearcă să reconstituie aspectul urbanistic al unor așezări transilvănene în evul mediu și cea a Ioanei Cristache Panait, *Considerații privind arhitectura românească de zid din Transilvania din secolul XVIII*.

Problemele picturii au constituit tema unui număr mult mai mic de comunicări: relevarea noului aspect dobîndit în urma restaurării de ansamblul de picturi murale de la Strei și plasarea lui — astfel întregit și restudiat — într-un context mai larg balcano-suditalic al picturii romanice (Vasile Drăguț), abordarea succintă a cîtorva aspecte ridicate de activitatea unor pictori din Țara Românească în secolul XVIII în

Banat — zonă insuficient studiată din punct de vedere al istoriei artelor și al istoriei culturii românești în genere (Eleonora Costescu), analiza stilistică a fragmentelor de pictură murală descoperite prin săpături arheologice la biserica mănăstirii Comana și încercarea de atribuire a lor fazelor de pictare cunoscute documentar (Maria Irina Cantacuzino).

Cîteva comunicări s-au axat pe problemele restaurării istorice (Emil Iăzărescu, *Doctrina de restaurare în secolul al XIX-lea*; prof. dr. Gr. Ionescu și arh. dr. Sanda Voiculescu, *Leconte du Noüy” și restaurarea monumentelor de arhitectură în România*) și practic — prezentarea unor proiecte de restaurare (arh. Ștefan Balș — mănăstirea Radu Vodă, arh. Liana Bilciurescu — latura de vest a incintei mănăstirii Comana).

Monumentele de arhitectură populară au constituit tema doar a două comunicări, susținute de dr. Cornel Irimie și de muzeograful Marian Stroia și Ruxandra Petre.

În general, sesiunea s-a dovedit rodnică și interesantă — problemele atinse și nivelul comunicărilor au solicitat interesul participanților, deranjat oarecum de desfășurarea concomitentă, în două săli (corespunzător celor două secții: arheologie-istorie și artă) a sesiunii, impusă de timp și de numărul comunicărilor. Discuțiile ce au urmat fiecărei serii de comunicări au evidențiat atît valoarea cercetărilor și a descoperirilor cît și importanța acestui gen de manifestări în schimbul de opinii dintre specialiști.

În încheierea sesiunii a fost prezentată o gală de filme artistice de scurt metraj realizate la cererea și cu sprijinul Direcției monumentelor istorice și de artă și pentru Muzeul de istorie a municipiului București, dintre care se remarcă cel închinat cetăților românești din Țara Hațegului.

TEREZA SINIGALIA